

Tij-dingen

special
2023

Klimaat en natuur

28e jaargang - verschijnt maandelijks - afdelingskantoor Koksijde

inhoud

- 4 Terug in de tijd: De Villa (Koksijde-Dorp)
- 7 Ons advies: bouw duurzaam
- 9 Behaag je tuin en maai ze niet
- 17 Wat is een Blue Deal?
- 21 Ons klimaat in cijfers
- 22 Moet er nog zand zijn?
- 26 Ontdek de Belvédèrereduinen
- 28 Delen is beter
- 30 Duistere verhalen
- 34 Voor elk wat boom

Colofon

Hoofdredactie: Thierry Boonefaes en Dries Dawyndt

Eindredactie: Ilse Chamon

Redactie: Dries Vandewoude, Nathalie Haentjens en Claude Willaert

Lay-out: drukkerij Pattyn en Sofhie Legein

Redactieraad: Lander Van Hove, Ilse Chamon, Dries Dawyndt, Thierry Boonefaes, Marie Godderis en Sofhie Legein

Fotografie en bewerking: Sofhie Legein, Olivier Tilmant en Marie Godderis – tenzij anders vermeld

Verantwoordelijke uitgever: college van burgemeester en schepenen - schepenen van Communicatie Lander Van Hove

Tij-dingen te laat in de brievenbus? Geen nood!

Lees de XL-versie van ons infoblad via www.tij-dingen.be voor extra artikels en foto's (vanaf 30 oktober).

#8670

Harkwespen vind je niet in een zwerm rond één nest. Zoals alle solitaire bijen en wespen gebruiken ze hun angel niet als verdedigingsmechanisme. Het vrouwtje heeft haar angel nodig voor het steken van prooien om haar larve te voeden. Ze graaft haar nest liefst in open, niet-stuivende duinen. Ze zijn groot, maar niet agressief. Leer meer over hun gedrag en levenscyclus op www.tij-dingen.be/harkwesp

(foto harkwesp: Femke Batsleer)

Koksijdeverbeeldt.be: graaf terug in de tijd

© Bibliotheek Natuur voor de Zee (VUZ)

>> Deze villa maakt nu deel uit van de gerenommeerde Hotelschool Ter Duinen.

In het gemeentearchief en via Koksijde Verbeeldt vind je talloze historische foto's met traditionele gebouwen en vaak in unieke landschappen. Koksijde zag er 100 jaar geleden helemaal anders uit. Veel villa's stonden eenzaam op wacht op een hoge duintop. Het meest bekende, nog steeds bestaande, voorbeeld vind je in Sint-Idesbald met Mieke Hill.

Een ander beeldbepalende villa staat in Koksijde-Dorp. Plantkundige Jean Massart bouwde de villa 't Uilenkot in 1901 en gebruikte dit als uitvalsbasis voor zijn onderzoek in onze gemeente. Later was deze villa de ambtswoning van de directeurs van de Hotelschool ter Duinen. Culinaire ambassadeur Raf Sonnevillie was de laatste in de rij. Vandaag doet het oudste gebouw van de hotelschool dienst als restaurant: 'De Villa'.

Massartstraat

Jean Massart (1865-1925) richtte een aantal onderzoeksstations op in België, waaronder dus in Koksijde. Ook de Massartstraat in Koksijde-Dorp is een stille getuige van zijn passage in onze gemeente. Massart was doctor in de natuurwetenschappen (met als specialisatie plantkunde) én doctor in de geneeskunde. In het onderzoekstation bestudeerde hij typische kustplanten.

Tussen 1907 en 1912 nam Massart heel wat landschapsfoto's en details van planten in onze regio. Tot op vandaag worden zijn foto's gebruikt bij de opmaak van natuurbeheerplannen. Die beelden geven een beeld van hoe het landschap er hier uitzag voor de Eerste Wereldoorlog.

Nam je zelf leuke natuurfoto's in Koksijde, Oostduinkerke of Wulpen die ouder zijn dan 20 jaar? Contacteer de beeldbank via 058 53 37 62 of caroline.vandenbergh@koksijde.be

Info: www.westhoekverbeeldt.be, [Facebook.com/westhoekverbeeldt](https://www.facebook.com/westhoekverbeeldt), [Twitter.com/whverbeeldt](https://twitter.com/whverbeeldt)
Op www.recollectinglandscapes.be/nl-1904-massart staan nog meer foto's en zie je de evolutie doorheen de tijd.

De burgemeester aan het woord

Onze gemeente stelde 20 klimaatdoelstellingen vast. Een lat die we bewust hoog leggen, want Koksijde gaat er altijd volledig voor. Meer nog, die lat gaan we samen met jou overstijgen. Zorg dat jij ook KlimaatKlaar bent tegen 2030.

Tij-dingen: Een klimaateditie van Tij-dingen. Waarom vindt u dat belangrijk als burgemeester?

Burgemeester Marc Vanden Bussche:

"Het 'Klimaatplan 2030' en het 'Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie' zorgen ervoor dat we verder gaan op de ingeslagen weg. We wapenen ons tegen de stijgende zeespiegel en de duizendjarige storm. "

T-d: Onze gemeente legt heel wat zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen. In onze zonnige gemeente een meerwaarde?

Burgemeester: "Zeker weten. We leggen 533 extra panelen op 7 verschillende gebouwen van de gemeente zoals het Duinenhuis en het Milieupark. Dat is niet alles: een grote realisatie is de verleiding. Zo kunnen we 's nachts het licht dimmen: win-win. Ook financieel. We lichten al onze gebouwen door om die klimaat- en budgetvriendelijker te maken. Wist je dat de gemeente ruim 100 gebouwen en eigendommen beheert?"

T-d: Wat denkt u van windenergie?

Burgemeester: "Windmolens horen in industrie- en havengebied. Wij trekken de toeristische kaart en kunnen die visuele hinder missen,

>> Klimaatregisseur Claude Willaert en burgemeester Marc Vanden Bussche.

mensen moeten hier wegdromen. Ook voor de natuur is het niet altijd ideaal, denk maar aan onze vleermuizen. Windturbines maken slachtoffers."

T-d: Koksijde staat bekend als fietsgemeente. Waarop zet het beleid de komende jaren extra in?

Burgemeester: "Koksijde staat opnieuw in de top 3 van fietsgemeenten. De voorbije jaren pakten we al veel prijzen. Om die status te behouden, houden we ons wegen- en fietsennetwerk up-to-date. Zo komt er in Wulpen een gescheiden fietspad in de Dijk. Er komt ook een fietspad in de doortocht in Oostduinkerke-Bad. We openen de nieuwe Jaak Van Buggenhoutlaan en de Kerkstraat in Koksijde-Dorp waar we de kaart trokken van de fietser. De volgende jaren trekken we het fietspad door van aan de lichten in Oostduinkerke-Bad tot aan de lichten in Oostduinkerke-Dorp."

T-d: Hebt u een favoriete plaats om uit te waaien?

Burgemeester: "Aan de boord van de zee, met de voeten langs en in het water. Tussen Koksijde en Oostduinkerke. En het schelpenpad. Ten slotte wil ik een boodschap van hoop uitspreken. Ik geloof in een positief klimaatverhaal. Ook voor de komende generaties zal het leven mooi zijn en vooral in Koksijde. Iedereen wint!"

"Onze maatregelen zijn voordelig voor je portefeuille én de planeet: iedereen wint!"

Claude Willaert is sinds februari aan de slag als klimategisseur in Koksijde. Hij neemt de regie van ons klimaatactieplan in handen, bewaart het overzicht, rapporteert over de voortgang én brengt mensen en ideeën samen.

Tij-dingen geeft het woord aan Claude. "Mijn grootste motivatie? Iemand wees me op de vacature en ik was direct geïnteresseerd. Want het moet nu gebeuren. Koksijde moet en zal KlimaatKlaar zijn tegen 2030. Door deze uitdagingen samen aan te gaan, maken we Koksijde nog aantrekkelijker, gezonder en extra comfortabel."

Iedereen wint

"De uitdagingen zijn niet min, maar we kunnen veel winst boeken. Daarom is 'Iedereen wint' de perfecte baseline. Je verlaagt je energiefacturen door je huis of appartement te renoveren, ruimte te voorzien voor water of groen aan te planten. Ook het openbaar vervoer, fietsen en deelwagens zijn financieel en ecologisch voordelig."

De gevolgen van de klimaatverandering kosten meer dan de transitie naar een koolstofarme maatschappij. "We schatten dat een budget van 1.000 tot 2.000 euro per inwoner nodig is om onze gemeente KlimaatKlaar te maken tegen 2030. Een peulschil als je ziet wat de zeespiegelstijging zal kosten aan Vlaanderen. Anders gezegd: hoe minder we doen, hoe hoger de maatschappelijke kostprijs."

Het blijft niet bij woorden. "Via dit speciaal nummer van Tij-dingen bezorgen we jou een overzicht. En we geven concrete tips en voorstellen om mee het verschil te maken."

Wist je dat duurzaam bouwadvies bij Acasus gratis is (p.8) en dat je tegels uit je tuin gratis kan ruilen voor aarde of zandgrond (p. 11)? Of dat ondernemers een doorlichting kunnen doen aan een voordeeltarief? En kom gerust langs op één van onze klimaattafels, gratis informatieavonden, waar je een extra duwtje in de rug krijgt (p. 35)."

Heb je vragen?

Geef Claude een seintje via klimategisseur@koksijde.be of bel op 058 53 34 64.

Alle informatie vind je ook op de splinternieuwe website www.koksijde.be/klimategisseur

"Onze zonnepanelen produceren 4.500 kWh per jaar. We hebben 2.000 kWh per jaar over"

Bijna-energie neutraal (BEN) bouwen is sinds 2021 de standaard voor nieuwbouwwoningen. Het bijzondere is dat BEN-gebouwen weinig energie verbruiken voor verwarming, ventilatie, koeling en warm water. De nodige energie haal je uit groene energiebronnen. Peter Van Acker uit de Pierre Sorellaan koos al in 2015 om een BEN-woning te bouwen. Tijden gingen op energie jacht in de rijwoning van Peter en zijn vrouw.

ij-dingen: Hoe groot is jullie woning?

Peter Van Acker: "Onze woning is ongeveer 330 vierkante meter groot: we hebben 4 slaapkamers, 3 badkamers en een garage. De woning is opgeleverd in december 2015, bijna acht jaar terug. We wonen er met twee, maar de kleinkinderen komen graag naar *opa en oma* zeel!"

T-d: Verwarm je de woning met fossiele brandstoffen of met elektriciteit?

Peter: "We hebben geen traditionele centrale verwarming maar een gashaard op de tweede verdieping. Maar als ik nu zou bouwen, dan zou ik een warmtepomp zeker overwegen. De prijs en premies zien er nu anders uit dan 10 jaar geleden. Elektriciteit hebben we op overschot. Onze zonnepanelen produceren 4.500 kilowattuur per jaar. We hebben 2.000 kWh per jaar over. Momenteel gebruiken we dat overschot voor warmteproductie, in de toekomst hopelijk om onze autobatterij op te laden. Een digitale meter vragen we niet aan, zolang we nog geen elektrische batterij hebben."

T-d: Hoeveel bedraagt jullie jaarverbruik?

Peter: "We kochten tot op vandaag nog geen kilowattuur elektriciteit aan, We betalen wel elk jaar braaf de vergoeding voor zonnepaneeleigenaars met een terugdraaiende teller (prosumententarif). Natuurlijk hebben we overal ledverlichting. De trap heeft glazen treden, zo trekken we natuurlijk licht van boven naar beneden. Onze gasrekening bedraagt 40 tot 50 euro per maand. Ik zie ook nog steeds een toekomst voor groen gas (biogas)."

T-d: Wat is de dikte van de dak-, muur- en vloerisolatie?

Peter: "Voor de muren gebruikten we 20 cm EPS-isolatie, voor het plat dak en de vloer op het gelijkvloers kozen we voor PUR, ook telkens 20 cm dik.

EPS en PUR zijn petrochemische isolatiematerialen, waterafstotend en isoleren heel goed. Tegenwoordig bestaat er een heel gamma van natuurlijke materialen die eveneens heel goed isoleren. We kozen ook voor driedubbel glas voor de pvc-ramen."

T-d: Wat is het grootste voordeel aan jullie woning?

Peter: "De grote thermische vertraging: warmte en koude worden gestapeld in de vloeren en kalkzandstenen met draagmuren die rusten op versterkt isolatiemateriaal. Screens en zonnewering (met lamellen) zorgen in de zomer dat de warmte buiten blijft."

Tijdens de zomer stellen we thuis geen temperaturen vast boven de 26 °C. Airco hebben we niet, wel een balansventilatie, die ervoor zorgt dat warmte en koelte gelijkmatig worden verdeeld."

T-d: Wat zou je nog verbeteren als je meer budget had?

Peter: "We kozen niet voor een warmtepomp, omdat die techniek toen te duur was. Als de gas en stookolieprijzen evolueren zoals tijdens de energiecrisis van vorig jaar, dan liggen de terugverdientermijnen voor warmtepompen anders. Momenteel is gas terug goedkoper, maar nog altijd duurder dan voor de energiecrisis. 's Winters verdelen we de warmteproductie op de 2e verdieping over gans ons huis. Het is altijd en overal boven de 18 graden. We hebben een extra verwarming in de badkamers, met kleine verplaatsbare elektrische convectoren, voor de korte momenten dat we onder de douche staan."

T-d: Wat kan je elke Koksijdenaar aanraden die op het punt staat om te (ver)bouwen?

Peter: "We namen deel aan de opendeurdagen van Ecobouwers. Vraag onafhankelijk en goedkoop advies bij Acasus en het Energiehuis Westhoek bij de bouw of renovatie van je huis. Zij helpen je op weg naar een bijna-energie neutrale of BEN-woning. Bij de gemeentelijke dienst Wonen vraag je dan weer je premie aan."

Bij wie kan je terecht voor energievriendelijk bouwadvies?

Vlaanderen

Mijn VerbouwLening geeft financiële ondersteuning om verouderde woningen te renoveren. Er bestaat ook een online loket voor de aanvraag van premies: Mijn VerbouwPremie. Surf naar vlaanderen.be en klik door op 'bouwen en verbouwen' voor alle details.

West-Vlaanderen: gratis voor alle Koksijdenaars bij Acasus (Veurne)

(Ver)bouwen? Renoveren? Provincie West-Vlaanderen en Koksijde bieden je gratis advies aan. Ter plaatse of in Veurne. Acasus geeft deskundige info over isolatie, ventilatie, hernieuwbare energie en watergebruik. Acasus bestaat o.a. uit een team van 3 adviseurs (architecten en ingenieurs). Contact: www.acasus.be – info@acasus.be

DVV – Energiehuis Westhoek

Bij het energiehuis vind je advies over energiebesparing en helpen ze je op weg naar een energiefactuur die binnen de perken blijft. Ook kan je er een voordelige energielening afsluiten. Surf naar www.energiehuiswesthoek.be en je vindt ook info over renoveren en energiescans.

Koksijde

Ook onze dienst Wonen beantwoordt al jouw vragen: 058 53 34 90 - wonen@koksijde.be
Dit najaar ga je hier **aan tafel over het klimaat**. Leer hoe je bespaart op energie en hoe je je renovatie aanpakt (meer op p. 35).

"Gras is eigenlijk een groene woestijn"

Wist je dat in Vlaanderen de oppervlakte van tuinen even groot is als die van bossen? Tuinen zijn daardoor een wapen tegen de klimaat- en milieucrisis. Dat beseffen Patrick en Greta uit Oostduinkerke-Dorp maar al te goed. Tij-dingen liet er geen gras over groeien en vroeg hen hoe ze het verschil maken.

Tij-dingen: Belgen houden van een strak gazon, wat zijn de voordelen als je niet maait?

Patrick: "Je krijgt meer variatie in je gras, vooral door bloemen die bloeien. Wist je dat grassen die zaad vormen, bijen en vogels aantrekken? Bovendien maakt je grasmachine geen gehakt van amfibieën of andere kleine dieren die op het menu staan van vogels of andere dieren."

Greta: "Het maakt je tuin veel boeiender dan een kort gazon. Onze tuin verandert constant: een pad verleggen, een nieuwe plant of struik planten. Gras is eigenlijk een groene woestijn."

T-d: Hoeveel keer per jaar rij je jouw gras dan af?

Greta: "In totaal? Zes keer. In de zomer is het al niet nodig. We gebruiken ook geen pesticiden of meststoffen en besproeien niet. We laten bloeiende planten zaad vormen voor we het afrijden."

Patrick: "Korter gras voeren we niet af en laten we mulchen door onze grasmachine. Sowieso laat je je gras best 7 cm lang worden. Dan kan het beter de droogte."

T-d: Zijn er planten die je tuin binnenslopen?

Patrick: "Gulden sleutelbloem, avondkoekoeksbloem en ook marjolein. Marjolein gebruiken we in de keuken! En als het bloeit, is het een ideale bijenplant."

Zet je grasmachine op dieet

Onze tuinen minder verhard, regenwater laten infiltreren en bomen de ruimte te geven om te groeien: stuk voor stuk oplossingen voor de hitte en droogte. Ook je gras anders maaien is een oplossing. Het knalgroene, gemillimeterde gazon is niet bestand tegen droge periodes. Bovendien is het niet goed voor de natuur. Bestuivers zoals bijen en vlinders vinden er geen voedsel en water verdampt sneller uit de bodem bij een kort gazon. Koksijde zal 25 groenperken niet (of slechts gedeeltelijk) maaien in 2024.

>> Tip: registreer je tuin op www.maaimeiniet.be

behaag je tuin

"Ook met planten van hier zorg je voor een vakantiegevoel in je eigen tuin"

Dankzij 'Behaag je tuin' koop je hagen, struiken en zelfs bomen voor een lage prijs. De nadruk ligt op streekeigen groen. Dat zijn planten, bomen en struiken die al lang in onze gebieden groeien en dus goed zijn aangepast. Elk jaar kan je tussen 1 september en 15 oktober struiken en (fruit)bomen bestellen. Bovendien krijg je ze voor een lage prijs.

Waarom kies je voor streekeigen plantsoorten?

Streekeigen planten zijn bomen en struiken die al lang in onze gebieden groeien en dus goed zijn aangepast aan de bodem en de leefomstandigheden. Daardoor hebben ze meer overlevingskansen dan ingevoerde soorten. Bovendien is de groei- en bloeicyclus van deze planten afgestemd op de noden van onze lokale fauna en flora.

"Door te kiezen voor typische kustplanten creëer je vakantie in eigen tuin" (Dana Smolders)

Meer dan een fruitboom

De natuurwaarde van hoogstam(fruit)bomen is erg belangrijk. Een hoogstammige boom is voor veel diersoorten belangrijk als leefgebied: denk aan de boomkruiper, de holenduif, de ringmus, de steenuil, de eikelmuis en zelfs vleermuizen.

Bovendien zijn hoogstambomen het hele jaar door een thuis voor insecten en andere ongewervelden zoals spinnen en mijten. Het is dus meer dan een fruitboom.

Hoe maak ik de beste keuze voor mijn tuin?

Praktische tips over soortenkeuze, aanleg en onderhoud vind je op www.behaagjetuin.be

Bestel je plantgoed snel!

Je hebt nog tot 15 oktober. Haal je pakket af op zaterdag 16 december in Koksijde-Dorp (serres groendienst).

Extra service: gratis levering aan huis van je bestelling als je een hoogstamboom bestelt. Bekijk en bestel je plantgoed op www.behaagjetuin.be

"Een geveltuin is een mini-oase in de betonnen jungle"

Vaarwel aan overbodige tuinverharding, hallo aan groene vervanging. Wip dus alle nodeloze verharding weg en kies voor bloemen en bomen. Of wat vind je van een geveltuin? Die dragen bij aan een groenere en aantrekkelijkere omgeving, met massa's pro's voor jezelf en het milieu.

Veel voordelen

Geveltuinten voegen groen toe aan anders grijze omgevingen, waardoor straten aantrekkelijker en leefbaarder worden. Zo draag je bij aan een prettige buurt voor iedereen. De minituinten nemen koolstofdioxide (CO₂) op en stoten zuurstof uit, waardoor de luchtkwaliteit verbetert. Ze halen ook fijnstof en vervuiling uit de lucht.

Planten in geveltuinten zorgen voor schaduw en verdamping en dat verlaagt de temperatuur tijdens warme zomers, beter bekend als het 'hitte-eilandeffect'. Ze doen ook de temperatuur in aangrenzende gebouwen dalen. Resultaat? Je hebt minder airconditioning nodig en zo zakt je energierekening.

Natuur aan je muur

Een (gevel)tuin vermindert je stress. Hoe? Het zien van groen en natuurlijke elementen heeft positieve effecten op je geestelijke gezondheid (en die van je burens). Bovendien trekken geveltuinten insecten en vogels aan. Wie wordt niet vrolijk bij het horen van fluitende vogels? Nog een voordeel: regenwater wordt vastgehouden en dat vermindert het risico op overstromingen en wateroverlast.

"De burens vroegen om onze klimplant te laten doorgroeien: ik heb niet getwijfeld en heb de klimhulp uitgebreid naar hun gevel"

(Eddy Vandenbrouhede)

Je tuin ontharden? Ruildienst Tegel voor aarde: doe je aanvraag via het digitaal loket op koksijde.be

Lees in november het interview met Eddy Vandenbrouhede op www.tij-dingen.be

"Veel uitheemse planten ontsnapt uit onze tuinen of parken"

Om onze kustduinen in hun oude glorie te herstellen, moet de oorspronkelijke duinvegetatie terugkeren. Dat is het doel van het *LIFE DUNIAS-project*. Hoe? Door alle invasieve exoten uit te roeien. Tj-dingen ging de inheemse toer op en sprak met Reinhardt Strubbe van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Tij-dingen: Wanneer spreek je van een invasieve soort?

Reinhardt Strubbe: "Een uitheemse plant of dier is een soort die oorspronkelijk afkomstig is uit andere streken en dus buiten zijn natuurlijke verspreidingsgebied voorkomt. Nadat zo'n uitheemse soort zich in een nieuwe regio vestigde, vermeerderd die zich snel bij gebrek aan natuurlijke vijanden. Zo vormen ze een bedreiging voor onze inheemse natuur en dan spreken we van een invasieve uitheemse soort."

T-d: De meeste uitheemse soorten komen hier terecht door onze schuld?

Reinhardt: "Klopt! Vaak werden uitheemse planten aangeplant in tuinen of openbare parken en zijn ze ontsnapt in de vrije natuur. Soms worden ook dieren losgelaten in het wild, waarna ze een invloed hebben op het ecosysteem."

T-d: Over welke gebieden in Koksijde spreken we?

Reinhardt: "Ter Yde, de Witte Burg, de Doornpanne en de Noordduinen. In totaal groeien meer dan 10 hectare woekerplanten in deze gebieden. Het project loopt trouwens niet alleen in Koksijde, maar in alle kustduinen."

"De meest problematische woekerplanten in onze duinen zijn rimpelroos en mahonie"

T-d: Welk duinengebied wordt het eerst aangepakt?

Reinhardt: "Dit najaar beginnen we aan de Oostkust: van Knokke tot Oostende. Daarna verplaatsen we ons (in het najaar van 2024) naar de Midden- en Westkust. De duindomeinen in Koksijde worden vermoedelijk in het najaar van 2024 en het voorjaar van 2025 aangepakt."

T-d: Het is heel arbeidsintensief?

Reinhardt: "Inderdaad! De meest problematische woekerplanten in onze duinen zijn de rimpelroos en de mahonie. Deze soorten hebben een diep wortelstelsel en komen in grote aantallen voor. Daardoor is het onmogelijk om ze met een spade te verwijderen. Met een kraan graven we de woekerplanten uit, tot 1 meter diep. En dat moet, want anders schieten ze in sneltempo terug uit vanuit de achtergebleven wortels. Ieder stukje wortel moet dus uit de bodem, want zelfs het kleinste stukje kan uitgroeien tot een nieuwe plant."

>> Rimpelroos is een woekerplant.

T-d: Wat zijn de gevaarlijkste soorten?

Reinhardt: "Opnieuw: rimpelroos en mahonie. Ze vormen eentonige struwelen die soms hectares groot zijn, waardoor de typische duinnatuur verdwijnt."

T-d: Welke soorten worden het meest bedreigd?

Reinhardt: "De invasieve planten vormen grote monotone massieven waar amper zonlicht door kan. Echte duinsoorten zoals het duinviooltje, orchideeënsoorten en de kleine parelmoervlinder verliezen hierdoor hun levensruimte."

T-d: Welke planten- of diersoort wil je terug in volle glorie zien bloeien of groeien?

Reinhardt: "Het duinviooltje is een echte zeldzaamheid en heeft het moeilijk. Het verspreidingsgebied wordt steeds kleiner, dus we duimen dat deze prachtige plant zal profiteren van het LIFE DUNIAS-project."

LIFE DUNIAS staat voor het herstel van onze duinen door het verwijderen van woekerplanten. Langs de hele kust worden uitheemse soorten weggenomen die onze natuur bedreigen.

Wil je weten welke planten je (niet) in je tuin zet?
Surf naar [natuurenbos/lifedunias](#)

Hannecartbos: ontdek de grootste duinbeek of spot zeldzame ooievaars

Wandelaars en fietsers vinden massaal de weg naar het Hannecartbos. En ze zijn niet alleen: wist je dat er ook blauwe reigers, witte ooievaars en zelfs een boomvalk wonen in dit prachtig stukje natuur?

Historiek

Het Hannecartbos (48 hectare) werd in de jaren twintig van vorige eeuw aangelegd. Daarvoor bestond het gebied uit graslanden en duinakkers. Niet het volledig gebied is bebost. Aan de noordoostelijke rand ligt grasland en dat is ook zo aan de zuidkant – daar vind je nog vroegmiddeleeuwse kopjesduinen. Die bestaan uit stuifzand.

Na aankoop door de overheid werd het Hannecartbos beschermd als natuurgebied. 20 jaar geleden volgde er een drastisch herstelprogramma: afstervende bomen werden gekapt om de oorspronkelijke graslanden te herstellen. De begrazing gebeurt door Shetlandpony's, in afgebakende gebieden. De beek werd gesaneerd, de loop door stuwen gereguleerd. Gerichte aanplantingen zorgen ervoor dat het bos een grotere variëteit zal vertonen en een nog grotere natuurwaarde.

"Zwarte els, grauwe els, populier en gewone esdoorn zijn de hoofdsorten in het Hannecartbos."

(boswachter Guy Vileyn)

Grondwater

De 'Waterloop-zonder-naam' doorkruist het gebied en is de grootste duinbeek van Vlaanderen.

De 'Waterloop-zonder-naam' ontvangt zoet kalkrijk grondwater uit de omringende duinen en voert het water af naar de IJzergeul.

Fauna en flora

In de bomen broeden heel wat opmerkelijke vogels. Zo zit er een grote populatie aalscholvers die graag vist op zee. Verder overnachten er waadvogels zoals een kolonie blauwe reigers (ca. 30 koppels) en, ja hoor, sinds enkele jaren broedt de witte ooievaar in het Hannecartbos. En daar komen kindjes van...

Ook jaagt er regelmatig een boomvalk op prooien boven de hooilanden. Van de planten die na de inrichtingswerken terugkeerden, zijn de parnassia en gulden sleutelbloem de voornaamste soorten.

Nieuwe beheerplannen Witte Burg en Doornpanne

Koksijde (eigenaar Witte Burg, 9,4 hectare) en Aquaduin (eigenaar De Doornpanne, 124 ha) slaan de handen in elkaar om een beheerplan voor beide natuurgebieden te laten opmaken door de West-Vlaamse Intercommunale (WVI).

Stuivend zand

De Doornpanne bestaat, naast struweel en duingraslanden, ook uit stuifduinen. Het middelste gedeelte is een panne van struweel met veel duindoorn. Vandaar dus ook de naam. In de Witte Burg vind je lokaal een beetje stuivend duin, maar ook zones met struikgewas. Beide gebieden zijn hotspots voor biodiversiteit.

Het blijft in de toekomst ook een halfopen, dynamisch landschap. Het open landschap bestaat uit stuivend zand, helmduin, mosduin en duingrasland. Struiken (duindoorn, meidoorn, gewone vlier) zorgen voor ondoordringbaar struweel waar dieren een veilig onderkomen vinden.

In beide gebieden willen we de rugstreeppad terugkrijgen. En de omstandigheden verbeteren voor de hei- en de kleine parelmoervlinder. Het beheerplan voorziet ook ingrepen om de recreatieve routes te verbeteren.

Inrichting Tepelhoornweide bestrijdt waterschaarste en beschermt Oostduinkerke-Dorp

In Oostduinkerke ligt de bron van de Hazebeek die langs de Witte Burg door een voormalige grasweide stroomt. Deze duinbeek loopt ondergronds door het dorp naar het Langgeleed.

De weide (aan de Tepelhoornstraat) vormt een grasland van 3 hectare en wordt een wapen in de strijd tegen de droogte. Er komt o.a. een natuurlijk aangelegd bufferbekken om bij hevige regen het water vertraagd af te voeren naar de polders.

Blue Deal

Ook de ecologische kwaliteit van dit gebied zal verbeteren: drassige gebieden zijn ideaal voor amfibieën zoals salamanders en wie weet zelfs de rugstreeppad. De inrichting van de Tepelhoornweide wordt gefinancierd door Koksijde en de Vlaamse overheid.

Vlaanderen lanceerde de Blue Deal in de zomer van 2020 in de strijd tegen droogte. Het is een voorbeeldproject met winst voor mens én natuur.

>> Op vmm.be/water/blue-deal vind je een kaart waar de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) nog werkt aan de Blue Deal.

Bescherm je pluimvee tegen jagende vossen

Vossen worden steeds tammer doordat ze dichter bij de mens wonen, maar op een bepaalde oppervlakte is er maar ruimte voor een beperkt aantal vossen. Alleen als er meer voedsel is, stijgt het aantal vossen. Vossen eten kleine zoogdieren zoals ratten, muizen en konijnen.

Net die soorten brengen ernstige schade toe aan onze landbouwgewassen. De vos is dus een partner in die strijd. Bovendien ruimen vossen ook zieke dieren en kadavers op.

Per territorium vind je één nest per jaar, met meestal 4 tot 6 jongen. Vossen zijn vooral actief in het schemerdonker en 's nachts. Wees slimmer dan de sluwe vos en bescherm je pluimvee voldoende tijdens die momenten.

Waarom groen beter is dan grijs

Jouw oprit of terras is misschien wel het laatste waar je aan denkt als het gaat over klimaat. Toch kan die betonnen of stenen plaat bijdragen aan een beter milieu. Of beter gezegd: het verdwijnen ervan. Met kleine veranderingen bestrijd je de klimaatopwarming én geniet je van de voordelen van groen.

Het probleem van verharding

Telkens het regent, zoekt water een weg. Door alle verhardingen in onze steden en gemeenten dringt regenwater niet gemakkelijk in de bodem. Dat leidt tot een hoger risico op overstromingen, een overbelast rioleringsstelsel en vervuiling van ons oppervlaktewater.

Groene voordelen

- Waterbeheer: een groen oppervlak absorbeert regenwater, zo daalt het risico op overstromingen.
- Temperatuurregeling: betonnen en stenen oppervlakken absorberen hitte, dat draagt bij aan het hitte-eilandeffect. Extra groen helpt de temperaturen te matigen.
- Luchtkwaliteit: planten vangen fijne deeltjes op en produceren zuurstof. Resultaat? Gezondere lucht.

"In elke tuin schuilt een kans om de wereld een beetje beter te maken"

Eenvoudige tips om te vergroenen

- Faseer je project: niet alles hoeft in één keer. Begin met een hoekje en breid uit naarmate jouw budget en tijd dat toelaten.
- Inheemse planten: kies voor planten die van nature in Koksijde voorkomen.
- Regenwateropvang: installeer een regenton om water op te vangen. Dat bespaart op jouw waterrekening en is beter voor jouw planten.

Met een beetje inzet en creativiteit heb je een positieve impact op jouw omgeving en op de planeet.

De rugstreppad houdt van strandwandelingen

De rugstreppad is een bedreigde diersoort, aan de Belgische kust vind je die alleen in de duinenlandschappen ten westen van de IJzer. Ook in onze duinen dus. En dan nog alleen in de Houtsaegerduinen, de Noordduinen en Ter Yde.

Wetenschappers deden een verrassende ontdekking: de padden wandelen tot 8,5 km over het strand op zoek naar een partner. Wist je dat we de rugstreppad terug lokken naar de Witte Burg en De Doornpanne (blz. 15)?

Koksijdse jeugd spreekt zich uit over het klimaat

"Een vliegtuigreis naar Jordanië compenseer je door 2 maanden veganistisch te eten"

Onze schepen van Milieu en Duurzame Ontwikkeling, Charlotte Castelein, ging in gesprek met 4 Koksijdse jongeren op het dakterras van het Duinenhuis. Ellen Messeyne (17), Nicolas Van Landschoot (23), Laura Vandamme (21) en Emma Vandenbroucke (23) hebben nog een heel leven voor zich, mét een veranderend klimaat. Ze moeten leven met de voelbare gevolgen van de opwarmende aarde.

Laura en Emma studeren in Gent. Laura gaat voor een master biologie en vertoeft dit academiejaar in Spanje. Emma zit in het 5e jaar geneeskunde. Ook Nicolas studeerde in Gent (burgerlijk ingenieur) en start zijn loopbaan in een groot industrieel bedrijf. Ellen is de jongste van het gezelschap en startte haar hogere studies (luchtvaarttechnologie) in Oostende onlangs op.

Schepen Charlotte Castelein: Probeer je om jouw ecologische voetafdruk te verkleinen? Hoe?

Laura Vandamme: "Ja hoor. Ik doe niet mee aan de 'snelle fashion' die jaarlijks wisselt, maar ik koop veel tweedehandskledij. En ik eet vegetarisch."

Emma Vandenbroucke: "Tweedehandsmeubels zijn dikwijls mooi en goedkoop. Ik eet ook vegan."

Nicolas Van Landschoot: "In de kleine dingen: kraantjeswater drinken, afval beperken."

Ellen Messeyne: "Wij vermijden plastic. En we proberen om regenwater te gebruiken. Jammer genoeg nemen sommige mensen nog elke dag een bad."

Charlotte: Doen we genoeg om de klimaatverandering tegen te gaan?

Nicolas: "Mensen moeten stimulansen krijgen. En een beloning als ze inspanningen doen. Ik denk aan centrale ophaalpunten voor je pakketjes, in plaats van die aan huis te laten leveren. Maak deze optie goedkoper. Ook het terugsturen van pakketjes moeten we terugdringen."

>> Laura Vandamme

>> Emma Vandenbroucke

Laura: "Actie is moeilijk. We moeten collectief veranderen.

Dankzij de coöperatieve vennootschappen nemen burgers het heft in eigen handen.

Dankzij lokale energieproductie verhoogt onze autonomie. Energie mag niet in handen zijn van grote spelers."

Charlotte: "Als we actie willen, dan is het lokaal niveau het beste om verandering in gang te zetten. De gemeente kan dat natuurlijk niet alleen. We hebben nood aan veel goede voorbeelden."

Emma: "Soms kan je ook verandering doorvoeren zonder dat mensen het voelen. Ik herinner me dat de Gentse Feesten de helft van de eetstanduitbaters verplichtte om uitsluitend vegetarische voeding aan te bieden."

Charlotte: Waar trek je de grens als overheid om dat te bestraffen?

Nicolas: "We moeten meer systeemdenken. De voorzieningen moeten aanwezig zijn.

Je kan elektrische wagens promoten, maar als er onvoldoende laadpalen zijn..."

Charlotte: "Die extra laadpalen komen er! Ook als burger kan je eentje aanvragen bij de Vlaamse overheid."

Ellen: "We moeten niet alleen kijken naar het milieu, ook biodiversiteit is cruciaal: bloeiende bloemen trekken insecten aan. De zakjes met zaad (actie in Tij-dingen, red.) misten bij ons thuis hun effect niet."

Charlotte: "Communicatie is belangrijk. Vandaar ook deze speciale klimaateditie van Tij-dingen."

>> Ellen Messeyne

Nicolas: "De ontharding van openbaar domein is een goed idee, maar alles staat of valt met communicatie en burgerparticipatie. In Gent waren er problemen: er kwamen klachten van mensen die minder mobiel zijn, tegelwippen moeten we dus goed kaderen."

Charlotte: Leeft klimaat bij leeftijdsgenoten?

Laura: "De gevolgen leven bij heel wat jongeren, maar niet bij iedereen. Ik weet dat er iets moet gebeuren en dat het dringend is. En het is alleszins niet evident om ook de oudere generatie te sensibiliseren."

Nicolas: "Het is niet zo dat we er telkens over praten op café. We komen voorlopig niet rechtstreeks in aanraking met de gevolgen."

Ellen: "In mijn omgeving komt het wel ter sprake. Vrienden waren op kamp in de Ardennen tijdens de overstromingen. Dat blijft bij. Ik maak me ook zorgen over de stijging van de zeespiegel op lange termijn."

Charlotte: "De overheid is bezig met kustbescherming. Hoe groter de gevolgen van de klimaatverandering, hoe hoger die kosten. 'Iedereen wint' is daarom onze baseline om mensen aan te zetten tot actie."

Nicolas: "De maatregelen moeten we op Europees niveau bekijken. Afstemming met onze buurlanden lijkt mij cruciaal."

Charlotte: Reizen met het vliegtuig? Ja of nee?

Laura: "Ik schrok van de impact van vliegtuigreizen. Eén vliegtuigreis doet, bij manier van spreken, al mijn inspanningen teniet. Een traject tussen Lissabon en New York staat gelijk met 1 jaar lang je huis verwarmen."

Emma: "Voor een sociaal project (dat aandacht heeft voor klimaatverandering) vloog ik afgelopen zomer naar Jordanië. Iedereen die meewerkte, moest de vliegtuigreis op voorhand compenseren via zijn of haar voeding. Een vliegtuigreis naar Jordanië compenseer je door 2 maanden veganistisch te eten."

Laura: "Als je niet vliegt, tel je precies niet mee. Studenten hebben een beperkt budget en vliegen is goedkoper dan een internationale treinreis. Wat niet logisch is."

Ellen: "Ik ben ook tegen spotgoedkope vluchten, want het maakt vliegen nog aantrekkelijker."

Emma: "Binnen Europa, zoals naar Berlijn, moeten we toch de trein nemen in plaats van het vliegtuig."

Nicolas: "Sinds corona willen we terug reizen, ook met het vliegtuig. Ik vind het goed dat de gemeente subsidies voorziet voor jongeren die met de trein, tram of bus reizen."

Ellen: "Dat klopt. Mijn pas bij De Lijn is de helft goedkoper in Koksijde dan in het binnenland. Dat zet ons aan om het openbaar vervoer te gebruiken."

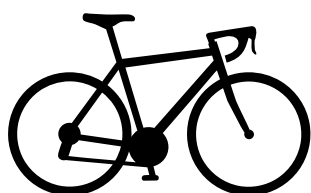

>> Nicolas Vanlandschoot

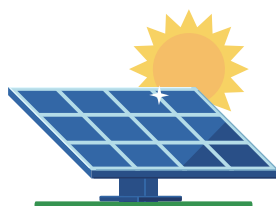
100 procent KlimaatKlaar

Koksijde maakt zich KlimaatKlaar

De klimaatverandering voel je ook in Koksijde. Winters worden natter en zomers droger. Onze gemeente wil de effecten van de klimaatverandering verminderen. Hoe? Door 55 procent minder CO₂ uit te stoten en jaarlijks 3 procent energie te besparen tegen 2030. Ook jij kan helpen. Samen maken we Koksijde nog mooier en gezonder. 7 gemeentelijke gebouwen krijgen in totaal 533 zonnepanelen. Daardoor stijgt ons opgewekt vermogen van 160 naar 430 kilowattpiek (kWp).

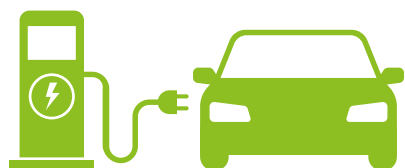
21,8 km nieuwe of vernieuwde fietspaden:
1 meter per inwoner

7 gebouwen =
533 extra zonnepanelen

21.851 m³ water opvangen en 21.851 extra bomen planten

328 laadpunten en 43 deelwagens

Koksijde in klimaatcijfers

2,19 hectare ontharden

Dat is 1 m² per inwoner. Koksijde is 4.400 hectare groot en daarvan is 630 ha volledig verhard. Niet slecht, maar we willen nog beter doen.

21.851 m³ hemelwater opvangen

Bij openbare werken zoekt de gemeente naar manieren om te ontharden. En naar plekken om water te infiltreren: bv. het Milieupark (einde Kerkstraat) en de Tepelhoornstraat.

10,7 km extra hagen

Dat is 0,5 m haag per inwoner, ongeveer je armlengte dus. Hoe meer mensen hagen omarmen, hoe dichter we bij ons cijfer raken.

328 laadpunten

Voor elektrische wagens (dat is 1,5 laadpunten per 1.000 inwoners). Tegen 2030 moeten er 43 deelwagens rondrijden.

1.500 gezamenlijke renovaties

Tegen eind 2024 willen we 1.500 gezinnen uitnodigen voor een klimaat Tafel en voor eind 2025 krijgt elke deelnemer een voorstel voor een renovatietraject.

Moet er nog zand zijn: waarom spuiten we zand op vanuit zee?

Elk voorjaar voert het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust onderhoudswerken uit op het strand. Waarom verplaatsen we duizenden tonnen zand? Vooral om Koksijde te beschermen tegen zware stormvloed.

De zandopspuitingen aan de kust beschermen ons tegen overstromingen. Dat blijkt uit onderzoek, aldus het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ). Hoewel er bij zware winterstormen soms zandkliffen ontstaan, versterken die de stranden, de dijken en de duinen.

"Telkens als er van die kliffen zijn, volgt er heel wat kritiek", vertelde Jan Seys van het VLIZ in 2019 aan Het Laatste Nieuws. "Ze wekken de indruk dat zandopspuitingen zinloos zijn en letterlijk *zand naar zee dragen*." Dat is niet zo. Resultaten tonen aan dat het strand na een storm deels spontaan herstelt in de daaropvolgende maanden. De voorbije decennia steeg de zee al met 20 cm. Of die tegen 2100 zal stijgen met meer dan 1 m, hangt van ons af. Hoe hoger de zee stijgt, hoe meer dit kost.

Kustvisie, meer dan kustbescherming

De Vlaamse overheid wil onze kust beschermen. Een must, want ons klimaat verandert. De huidige bescherming volstaat niet en dus zijn werken nodig om ons zeker tot 2050 te beschermen tegen een zeespiegelstijging van 30 centimeter. Dat gebeurt via het Masterplan Kustveiligheid.

Kustvisie bouwt verder op dat plan en wil onze kust en het achterland nog minstens 100 jaar beschermen. Kustvisie geeft twee mogelijkheden om onze strandzones te beschermen tegen toekomstige zeespiegelstijgingen t.e.m. 3 meter: 'Ter Plaatse' en 'Zeewaarts' – allebei technisch haalbaar.

In beide plannen zit een waaijer aan mogelijkheden om de kust, inclusief badplaatsen en duinen, voor een lange tijd te beschermen tegen de zeespiegelstijging en stormen. Meer: vlaanderen.be/kustvisie

Maak kennis met de grijze zeehond

Dit zeezoogdier is aan de Belgische kust zeldzamer dan de gewone zeehond. Toch zien we hem de laatste jaren meer dan vroeger. Hij rust regelmatig uit op onze stranden. Een mannetje kan tot 300 kilo wegen, dat is het dubbele van een gewone zeehond.

Enkele weetjes: de grijze zeehond duikt tot 130 meter diep en houdt dan tot 20 minuten zijn adem in. De *halichoerus grypus* wordt 20 tot 35 jaar. Zeehonden eten graag vissen en krabben, maar de grijze zeehond lust wel eens een bruinvis.

Zeehond gespot? Laat het dier met rust

Zie je op het strand een zeehond liggen? Meestal is er niets aan de hand en moet je niet ongerust zijn. Stoor de zeehonden niet, afstand houden is de boodschap. Minstens 20 meter is ideaal. Je moet de dieren zeker niet voederen. Twijfel je of de zeehond ziek is? Contacteer het zeehondenopvangcentrum via 0477 34 58 90 of info@sealife.be

Wist je dat er ook walvissen in onze Noordzee zwemmen?

Voorals bruinvissen. Deze walvisachtigen houden ervan om in koudere kustzeeën te zwemmen en zijn dan ook te vinden in bijna alle zeeën en kustgebieden op het noordelijk halfrond. Bruinvissen zijn relatief klein: ze worden tussen 1,40 en 1,90 meter lang. Dat lijkt groot, maar in vergelijking met de blauwe vinvis (de grootste walvis, 25-30 m lang) valt dit wel mee.

Volgens Ingrid Jonckheere, natuurgids bij het Duinenhuis, zie je bruinvissen vooral in het voorjaar. Je kunt ze spotten wanneer je je wat hoger op een duin installeert. Neem je verrekijker en geniet.

>> De meest bekende grijze zeehond, Oscar, overleed in 2021. Hij was tussen 20 en 25 jaar oud.

Golfen geeft je vleugels

Koksijde Golf ter Hille is niet alleen dé plek voor golfers, ook vogels voelen zich hier thuis. In de voorbije jaren werden 118 soorten waargenomen. De wilde eend voert de ranglijst van waarnemingen aan, op de poot gevolgd door de meerkoet en de regenwulp. Vijf vogelweetjes over dit prachtige golfterrein.

Bijzondere broedplaats

Het domein herbergt diverse broedvogels die hun nesten bouwen in de nabijgelegen duinen en struiken. Soorten zoals de roodborsttapuit en de grasmus zijn vaste bezoekers, genietend van de beschutting en voedselbronnen die het terrein biedt.

Rustpunt voor trekvogels

Het golfterrein ligt op de trekroute van verschillende vogelsoorten die migreren tussen hun zomer- en winterverblijven. Tijdens het trekseizoen vind je hier een brede waaier aan watervogels en steltlopers, zoals de wulp en de tureluur. Ze gebruiken dit gebied om te rusten en zich op te laden voor het vervolg van hun lange reis.

Roofvogels als natuurlijke 'greenkeepers'

Koksijde Golf ter Hille herbergt ook een verrassend aantal roofvogels. Soorten zoals de torenvalk en de buizerd zijn vaak te zien, zwevend op de thermiek of op zoek naar een prooi. Deze roofvogels helpen op natuurlijke wijze het ecosysteem in balans te houden door op kleinere dieren te jagen.

Daar zit muziek in

Liefhebbers van zangvogels kunnen hun hart ophalen. Doe je ogen even dicht en luister naar de merel, de fitis of de zanglijster. Hun gezang zorgt voor harmonieuze achtergrondmuziek tijdens je golfspel en voegt een extra dimensie toe aan je bezoek.

Het mysterieuze van de nacht

Ben je een vroege vogel? Of eerder een avonddier? Met een beetje geluk ontmoet je dan de kerk- of steenuil. Fascinerende nachtvogels die in actie komen wanneer de zon ondergaat.

Koksijde Golf ter Hille biedt meer dan alleen een golfervaring: het is een toevluchtsoord voor vogels. Van broedende grasmussen tot jagende valken. Vergeet dus niet om je verrekijker mee te nemen de volgende keer dat je een rondje golf speelt.

Meest opvallende naam: cetti's zanger

Deze vogel heeft een verborgen levenswijze. Je herkent hem aan een zeer kenmerkende en explosief voorgedragen zang. De laatste jaren neemt hun aantal in ons land toe doordat de winters niet meer zo streng zijn. Ook op het golfterrein is deze vogel al gespot: een kleine bruine zangvogel met een ronde, vaak opgewipte staart.

>> Buizerd

>> Cetti's zanger

>> Tureluur

Duurzaam natuurbeheer

Koksijde Golf ter Hille werkt al jaren samen met plaatselijke natuurverenigingen om het golfterrein zo ecologisch mogelijk te onderhouden. En ook de vogels steken een vleugel toe.

Spreeuwen bestrijden engerlingen

De voetbal- en golfterreinen kampen met overlast door engerlingen en emelten. Engerlingen zijn larven van een kever, emelten zijn larven van de langpootmug. Beide dieren voeden zich met gras en richten schade aan. Golf ter Hille bestrijdt dit probleem dankzij 2 spreeuwenkasten. Emelten en engerlingen zijn ideaal voedsel voor spreeuwenjongen.

Ook roofvogels helpen mee

Op het golfdomein staan 50 kunstnesten voor huiszwaluwen, 4 voor huismussen, 4 voor mezen, 1 voor een torenvalk en nog 1 voor steenuilen. Ook die vogels helpen bij het ecologisch beheer op de site.

Ijsvogelwand

In samenwerking met Natuurwerkgroep De Kerkuil werd gekozen voor de aanleg én opvolging van een ijsvogelwand. De ijsvogel is met zijn opvallend blauw en oranje één van de meest kleurrijke vogels.

Ijsvogelwanden zijn speciaal ingerichte oeverwanden die vooral belangrijk zijn als broedplaats.

TIPS

- ➔ Wandeling: 'Vogels spotten op de golf' op zondag 22 oktober. Start om 10 uur aan Koksijde Golf ter Hille, schrijf je in: www.duinenhuiskoksijde.be
- ➔ Binnenkort: 'Koksijde Golf ter Hille: een paradijs voor vogels', Jan Flachet bespreekt 53 vogels die je op het golfterrein ziet. Meer in de volgende editie van Tijden.

>> Kunstwerk 'Vogelvrij' op wacht in Koksijde Golf ter Hille.

>> Roodborsttapuit

>> Grasmus

>> Wulp

Bescherm onze kerkuil en krijg een premie

In tegenstelling tot wat zijn naam doet vermoeden, huist de kerkuil vooral in boerderijen met open schuren of andere bijgebouwen. Dat gebeurt meestal in een zogenaamde kerkuilenbak: een grote nestkast die in onze regio wordt geplaatst, op initiatief van Natuurwerkgroep De Kerkuil.

Als dank voor de gastvrijheid en ter compensatie van kleine ongemakken geeft Koksijde een jaarlijkse subsidie van 50 euro voor wie kerkuilen onthaalt.

Hoe herken je een kerkuil?

De kerkuil is met zijn hartvormige gezicht en gitzwarte ogen één van de meest opvallende uilensoorten. Deze vogel is meestal 29 tot 44 cm groot en heeft lange poten.

Wil je een kerkuilenbak plaatsen?

Neem dan contact op met de natuurwerkgroep: info@natuurwerkgroepdekerkuil.be

Gezocht: vrijwilligers die gek zijn op vogels in landbouwgebieden

Natuurwerkgroep De Kerkuil zoekt handige klussers en behendige ladderklimmers die tijdens de wintermaanden nestkasten repareren of vervangen.

Tijdens de lente en zomer controleer je alle nestkasten. Of je timmert nieuwe nestkasten in elkaar als dat nodig is. Je houdt bij welke vogels er broeden en ringt de jonge uilen en torenvalken. Heb je meer zin om de natuur in te gaan? Extra ogen zijn altijd welkom om de nesten van de bruine kiekendief te ontdekken en te volgen.

➔ Wil je meer weten? Bezoek dan www.natuurwerkgroepdekerkuil.be

?WIST JE DAT

... je ook voor huis- en boerenzwaluwen een premie kan aanvragen? Surf naar koksijde.be, ga naar 'Afval en Milieu' en klik door op 'Premies en subsidies'.

Heb je een ree gespot in natuurgebied Belvédère?

Belvédère is een van de kleinste natuurgebieden van Koksijde, maar het is toch nog 42 ha groot. Het reservaat ligt op de grens tussen Koksijde en Sint-Idesbald, het Langgeleed stroomt er langs en het vormt een mooie overgang tussen duin en polder. Belvédère is een verfransing van de boerderij 'Beleinder'. Die benaming slaat ongetwijfeld op het vergezicht dat je vanop de duintop (van het stuiffront) hebt over de polders.

In dit prachtig stukje natuur zouden reeën onderdak vinden. Hoe komen reeën in Koksijde terecht? Komen ze uit Heuvelland of uit de Franse Moeren? Waarschijnlijk zijn ze ontsnapt bij een privépersoon.

Een ree of een hert?

De ree is de kleinste hertensoort. Ze hebben opvallend grote oren, grote ogen en een spitse snuit met een zwarte neus. Wist je dat een groep reeën een 'sprong' wordt genoemd?

De bokken (mannetjes) hebben het grootste deel van het jaar een gewei. In de herfst valt dat af. Geiten (vrouwtjes) dragen geen gewei. Opmerkelijk: de jongen hebben geen lijfgeur waardoor ze onvindbaar zijn voor hun grootste vijand: de vos.

Waarom is het goed dat er reeën zijn?

Reeën spelen een belangrijke rol in het behouden van de natuurlijke balans. Ze eten jonge boompjes en struiken. Dat zorgt ervoor dat bepaalde plantensoorten niet woekeren en zo dragen reeën bij aan het behoud van biodiversiteit.

Deze zoogdieren gebruiken specifieke routes, bekend als 'wissels', door bossen. Dat gedrag helpt bij het identificeren van belangrijke natuurlijke corridors en is nuttig bij bosbeheer en het behoud van habitats.

>> Een ree gezien? Meld het via www.waarnemingen.be

delen is slim(mer)

Autodelen: goedkoop en gemakkelijk

Rijd jij niet zo vaak met je auto? Of heb je maar af en toe een tweede of derde wagen nodig? Dan is autodelen het antwoord. Groen, slim en voordelig. Minder CO2-uitstoot, lagere kosten en ruimtewinst in je buurt. Het is eenvoudig, handig en je hebt nooit meer parkeerstress. Lees waarom autodelen de slimste keuze is.

Goedkoop

Het uurtarief bedraagt 2,99 euro. Het verbruik van de gereden kilometers, 0,25 euro per kilometer, moet je daar nog bijtellen. Gebruik je de wagen langer dan negen uur? Dan betaal je 25 euro (dagtarief). En je moet niet zelf investeren in een auto natuurlijk. Je hebt geen autoverzekering nodig, geen jaarlijkse keuring, onderhoudskosten vallen weg en de tankkaart zit in de auto. In de praktijk bespaar je zo 3.000 euro per jaar.

Hoe reserveren?

Eén keer registreren via www.claus2you.be of in de Claus2you-app is genoeg. Na registratie krijg je een e-mail met inloggegevens. Laad je rijtegoed op via Payconiq en reserveer je auto. Dat kan tot één uur op voorhand. Kies uit één van onze 7 auto's (Fiat Panda of Fiat 500), haal je wagen op en zet die op dezelfde plaats terug.

"Het deelsysteem is goedkoop en makkelijk, zelfs voor een 76-jarige! Je hebt geen onderhoudskosten en de brandstof is inbegrepen in de prijs." (Antoine Van Grinderbeek)

Waar staan de wagens?

- Station Koksijde
- Ster der Zee, Koninklijke Prinslaan (bij Hotel Soll Cress)
- Koksijde-Dorp, R. Vandammestraat, bij Mamut Vapes & Gifts (vroeger video Goens)
- Koksijde-Bad, Guido Gezelleplein
- Oostduinkerke-Bad, achter de tramhalte
- Oostduinkerke-Dorp, bij het Sint-Niklaasplein
- Wulpen, Dorpsplaats

Registreer je eerst via www.claus2you.be

"Al mijn verplaatsingen gebeuren op eigen kracht of met het openbaar vervoer"

De redactie van Tij-dingen spurte de Hoge Blekker op en sprak met Alessia Lauwers (16) en Artuur De Boeck (17). Twee toekomstige horecaterren die hun mening met ons deelden. Je raadt het al: Alessia en Artuur gaan allebei naar Hotelschool Ter Duinen. Vlaamse globetrotters die tijdens de week in 'De Mijn' verblijven en in het weekend in Leuven of Erpe-Mere.

Tij-dingen: Gebruik je een deelfiets en hoe vaak?

Artuur De Boeck: "In Koksijde nog niet omdat ik hier geen grote afstanden afleg, maar ik raad het wel iedereen aan. In bv. Antwerpen heb ik die al gebruikt. Via een pasje kan je daar deelfietsen en steps ontleneren."

Alessia Lauwers: "Tijdens mijn stageperiode gebruikte ik een deelfiets. Handig."

T-d: Merk je dat jij of je leeftijdsgenoten meer met het klimaat bezig zijn?

Alessia: "Goh, niet echt, het is niet zo dat we daarover praten."

Artuur: "Klopt. Misschien zijn we er niet bewust genoeg mee bezig. Alleen tijdens de les. Daarbuiten zelden of nooit."

T-d: Doe je zelf extra inspanningen?

Artuur: "Ik rij nog niet met de auto, al mijn verplaatsingen gebeuren op eigen kracht of met het openbaar vervoer. Zo verklein ik mijn ecologische voetafdruk wel. Binnen twee jaar, wanneer ik met de auto mag rijden, zal ik misschien wel bewustere

keuzes moeten maken. Reizen? Voorlopig heb ik weinig inspraak in hoe en naar waar we op reis gaan."

Alessia: "Bij mij zijn het ook de ouders die beslissen. (*glimlacht*) Net als Artuur gebruik ik veel het openbaar vervoer. Wekelijks één keer *op en af* tussen Leuven en Koksijde. Zo draag ik toch mijn steentje bij."

T-d: Elektrisch fietsen of zelf trappen?

Alessia: "Zelf trappen. En ik doe dat bewust. Ik vind het niet alleen leuker, het is ook goed voor mijn conditie."

Artuur: "Ik wissel af, maar meestal fiets ik toch elektrisch wanneer ik naar mijn werk ga of met vrienden afspreek."

Nu en dan een fiets nodig?

Gebruik dan een deelfiets. Het is eenvoudig: je ontleent de fiets, je rijdt je traject en je laat die achter op een (ander) verzamelpunt. Overal waar volk is, vind je een deelfiets. Alle info over de deelfietsen vind je op www.koksijde.be/deelfietsen

Vleermuizen kiezen voor de vlucht vooruit: een onzichtbare reis vol gevaren

Niet alleen de vogeltrek is volop bezig, ook duizenden vleermuizen trekken naar het zuiden. Ze vliegen natuurlijk 's nachts. Daarbij leggen ze grote afstanden af – soms tot 2.500 km.

Een vreemde gewoonte van trekkende vleermuizen is dat ze niet altijd de moeite doen om onderweg een schuilplaats te zoeken. Als rustplek overdag kiezen ze soms gewoon de gevel van een gebouw. Een fenomeen dat zich vooral voordoet langs onze kust. Ideaal dus om hier aan *gevel-spotting* te doen.

Een reis vol gevaar

Op hun lange tocht trotseren vleermuizen veel gevaren: een netwerk van fel verlichte wegen, woon- en industriegebieden, uitgestrekte landbouwgebieden met weinig schuilplekken en meer windmolens op land en zee.

Vleermuiskasten in het Duinenhuis

Sinds kort hangen twee grote vleermuiskasten aan de gevels van het Duinenhuis. Vleermuiskasten hebben niet dezelfde functie als vogelkasten: vleermuizen zijn geen vogels, maar zoogdieren.

De meeste vleermuissoorten brengen hun jongen ter wereld in kraamkolonies. Van nature zijn dat holtes in bomen of grotten en bij uitbreiding ook gebouwen. Hoewel de kans op kraamkolonies in deze kasten niet groot is, is de kans op bewoning in de tussenseizoenen groter. Waarom? Omdat bepaalde soorten – vooral de ruige dwergvleermuis – die plekken gebruiken tijdens hun migratievluchten door Europa.

De kasten hangen met opzet aan twee verschillende gevels. Zo verschillen de condities in beide kasten en hebben de vleermuizen keuze naargelang hun behoefte op dat moment: iets koeler of iets warmer. Vleermuizen zijn nuttige dieren: ze houden de muggenpopulatie rond je woning in toom.

DOENKER: een duister verhalenfestival

"Laat je betoveren door de magie"

Wanneer de zon ondergaat, verandert de wereld. De schaduwen worden langer en licht maakt plaats voor duisternis. Het moment waarop verhalen echt tot leven komen.

Op zaterdag 25 november komt het DOENKER-festival tot leven, een betoverend verhalenfestival dat begint bij zonsondergang. De duistere verhalen worden gebracht op speciale locaties in Koksijde, zoals het zwembad, de eeuwenoude kapel van Willibrordus en het historische pompstation van Aquaduin.

Laat je meeslepen door verhalenvertellers Wim Oosterlinck, Sali Haidara en talenten uit eigen streek. DOENKER is geen gewoon festival, het is een onvergetelijke ervaring die je niet mag missen.

- Zet de datum – 25 november – in je agenda en laat je meevoeren door de magie van de duisternis.
- Wim Oosterlinck is een Belgische radiopresentator die werkt voor DPG Media. Hij was jarenlang een bekende stem bij Studio Brussel en Qmusic. Sinds 2023 werkt hij bij de Vlaamse zender Willy.
- Sali Haidara is een Belgische (musical)actrice. Ze vertolkt sinds januari 2020 de rol van Maria Hernandez in seizoenen 2, 3 en 4 van de Ketnet-jeugdserie #LikeMe.

Meer info: www.duinenhuiskoksijde.be/doenker

"Duistere verhalen zijn een spiegel die ons de diepste angsten en verlangens van de ziel laten zien"

Bram Stoker

Laat je gebouw screenen en renoveer: "De waarde van je pand stijgt en je betaalt minder"

Wanneer iemand zijn of haar appartement verkoopt in een gebouw met een E- of F-label, zijn alle bewoners in hetzelfde appartementsgebouw verplicht om binnen de 5 jaar te renoveren. Het gebouw moet dan minimum een D-label hebben. Dat was schrikken voor de bewoners van de residentie Boreas, een appartementsgebouw in Sint-Idesbald. Daarom liet de gemeente het gebouw doorlichten. Tj-dingen sprak met Rudi Massart, voorzitter van de vergadering van mede-eigenaars.

Tj-dingen: Wat is een energie-audit en wat zijn de voordelen?

Rudi Massart: "Het doel is de vereniging van mede-eigenaars gericht renovatieadvies geven. Met dat advies kunnen we bewuster renovatiewerken plannen en uitvoeren om het appartement op te waarderen. Zo stijgt het wooncomfort, dalen de energiekosten en verhoogt de waarde van het pand. Bovendien vermijden we boetes voor gebouwen met een slechte EPC-score."

T-d: Wat zijn de volgende stappen?

Rudi: "Als voorzitter van de vereniging van mede-eigenaars trek ik de trein op gang voor de effectieve renovatie. We moeten dus samenkomen om te bespreken wat we nu doen en wat misschien later."

T-d: Welke verbouwingen worden zeker uitgevoerd?

Rudi: "Volgens de audit mogen er zonnepanelen op het dak komen. Binnen een goede 7 jaar winnen we die investering terug. Wellicht isoleren we het plafond

van de kelder, voornamelijk in de garage. Zo krijgen de appartementen op het gelijkvloers extra vloerisolatie. Een directe winst voor heel het gebouw. Een deel van ons dak is maar voor 6 cm geïsoleerd, dat is te weinig. Dat proberen we op te trekken naar het minimum van 10 cm. Eerst overleggen we goed met de vereniging van mede-eigenaars over welke stappen we verder ondernemen."

T-d: Wat raad je andere eigenaars van meergezinswoningen aan?

Rudi: "Laat je gebouw screenen zodat je weet wat je moet doen. Hoe sneller je dit doet, hoe meer tijd je krijgt om te renoveren. De energie-audit van ons gebouw was een mooi geschenk van het gemeentebestuur. Hopelijk werkt ons project inspirerend."

Vraag nu je advies aan:
www.acasus.be/advies-meergezinswoningen
of dienst Wonen (wonen@koksijde.be)

"Met zonnepanelen is het elke dag zonnig voor je energierekening"

Koksijde investeert 250.000 euro in zonnepanelen. Zo produceert onze gemeente meer energie en zijn we minder afhankelijk van energieproducenten en prijsschommelingen op de markt. De 533 zonnepanelen komen op 7 verschillende gebouwen. Blijf niet achter en investeer ook in zonnepanelen.

Jouw eigen zonnepanelen in 5 stappen

De provincie West-Vlaanderen maakt het makkelijker dan ooit met de groepsaankoop zonnepanelen.

- ☉ Schrijf je vrijblijvend in: meld je aan en ontvang een persoonlijk voorstel met een gemiddelde korting van 12 procent. Je bent tot niets verplicht door je in te schrijven. Geef je contactgegevens, informatie over je dak en je jaarlijks energieverbruik door.
- ☉ Bekijk je persoonlijk voorstel: ontvang een gedetailleerd overzicht met de kosten, opbrengsten en terugverdientijd van je zonnepanelen. Wil je ook een thuisbatterij? Je ziet meteen de voordelen.
- ☉ De installateur bekijkt jouw situatie: tijdens een inspectie controleert hij/zij je dak en past het aantal panelen aan als dat nodig is. Stel al je vragen en bespreek eventuele aanpassingen.
- ☉ Beslis: heb je het voorstel ontvangen? Dan beslis je of je akkoord gaat. Er zijn ook online informatieavonden waar je al je vragen kan stellen.
- ☉ Installatie: meld de installatie aan bij Fluvius en je geniet direct van gratis groene stroom, opgewekt op je eigen dak.

Wacht niet langer en maak de overstap naar duurzame energie. Bespaar geld en draag bij aan een groenere toekomst! **Schrijf je in** via duurzaamwestvlaanderen.be

Ben je vastgoedprofessional?

Kom dan naar ons infomoment en ontdek welke investeringen de meeste energie besparen. Hoe voer je renovaties uit die je een A- of B-label garanderen? Welke organisaties bieden deskundige hulp voor energiezuinige verbouwingen, zowel voor complete gebouwen als voor individuele appartementen?

- ➔ Dinsdag 24 oktober om 10 uur in het gemeentehuis
- ➔ Doelgroep: Verenigingen voor Mede-eigenaars (VME's), syndici en immoprofessionals
- ➔ Schrijf je in via www.koksijde.be/klimaat (klik op 'Activiteiten')

"Bomen filteren niet alleen de lucht, maar ook onze gedachten"

Bomen maken ons gezond(er). De natuur nodigt uit tot meer bewegen, bevordert sociale contacten en helpt je om tot rust te komen. Bomen zorgen bovendien voor een betere luchtkwaliteit, minder fijnstof en ze bufferen lawaai. Daarom laat Koksijde (nog) meer bomen groeien.

Geboortebos

In november 2021 werden aan de Hazebeekstraat, vlakbij Koksijde Golf ter Hille, bomen geplant. 100 bomen voor 100 pasgeborenen. Heel wat zomereiken, winterlindes, zwarte elzen, boskersen en veldesdoorns werden zo bijgeschreven in het geboorteregister.

Weetje: op 25 november vindt een tweede plantactie plaats voor kinderen geboren tussen 1 juli 2021 en 30 juni 2023. Ook aan het Abdijmuseum Ten Duinen ligt een 'wonderwoudje'.

Boseilanden

Onze groendienst maakte een bosplan op. Eén van de acties? Drie boseilanden die het patroon van de golfbaan volgen met in het midden telkens een grote zomereik. Als de eilanden vol zijn, komen er rondom nog extra bomen. Zo krijgt het bos een natuurlijke gelaagdheid en verkleint de graszone tussen de verschillende eilanden.

Tip: er ligt zelfs een picknickplaats.

Munitiedepot krijgt facelift

357 meter hagen, 255 meter heggen, 3.344 m² houtkanten, 47 bomen en een knotbomenrij. Groene cijfers die kunnen tellen.

Het project draagt daardoor bij aan de doelstellingen van het 'Lokaal Energie- en Klimaatpact': 0,5 m haag per inwoner en 21.851 extra bomen tegen 2030.

Hagen worden zorgvuldig onderhouden en gesnoeid om een specifieke vorm te behouden, terwijl heggen meer vrij mogen groeien en een natuurlijker uiterlijk hebben.

Groengemeente in cijfers

- ➔ De groendienst onderhoudt (knotten en snoeien) 16.000 laanbomen en 15.000 parkbomen.
- ➔ 35.000 m² hagen krijgen elk jaar een scheerbeurt.
- ➔ Binnenkort: boomgaard op Ten Bogaerde met 56 hoogstammigefruitbomen en 150 m haag

>> De eerste boomplantactie in 2021 was een groot succes.

Maak kennis met onze natuurgebieden

Aan tafel rond het klimaat: leer hoe je bespaart op energie

Wanneer je een huis of appartement koopt met een lage EPC-score, is renoveren geen keuze, maar een vereiste. Het goede nieuws? Energiezuinige verbeteringen aan je woning leveren geld op.

Hoe pak je zo'n renovatie aan? Wat zijn je opties, wat zijn de kosten en zijn er subsidies om je te helpen? Volg een infosessie over het klimaat en krijg de antwoorden op al je vragen:

- dinsdag 14 november om 20 uur in Gasthof Bethania, Dorpsplaats 9, Wulpen
- dinsdag 12 december om 20 uur in Kerkepannezaal, Sint-Idesbald

Schrijf je in en lees meer info op www.koksijde.be/klimaat

 Lees meer op www.tij-dingen.be
vanaf maandag 30 oktober

Beleef vier seizoenen wandelplezier in onze gemeente. We beschikken over ruim 700 hectare natuurgebied en een breed strand. Ideaal om uit te waaien. Een greep uit het aanbod:

- Kerkepannebos-Houtsaegerduinen
- Noordduinen
- Schipgatduinen
- Doornpanne, de Hoge Blekker en het schelpenpad
- Witte Burg
- Ter Yde: Zeeberm-, Karthuis- en Plaatsduinen, Spelleplekke, Hannecartbos en Oostvoorduinen

Lees er alles over op duinenhuiskoksijde.be/natuur

Gemeente info

Zeelaan 303
8670 Koksijde
058 53 30 30 - info@koksijde.be

Deze klimaatspecial van Tij-dingen ging in druk op 29 september. Met wijzigingen na die datum kon de redactie geen rekening houden.

Koksijde KlimaatKlaar

Weet je met jouw energie geen raad?
Ga je door het dak als het over isoleren gaat?
Wil je ontharden met heel de straat?
Vind je ontharden een aardige daad?
Surf dan naar

www.koksijde.be/klimaat

「
I
E
D
E
R
E
E
N
「
L
W
I
N
T
!
」

